

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-1262-14/2023. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(Előzmény ügy: RI-AJBH-48/2020.)

Előadó: dr. Lukácsi Dániel Csaba

Érintett szervek: BRFK. kerületi Rendőrkapitányság

2023.

Az eljárás megindítása

.....la (.....) 3. szám alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) panaszt terjesztett elő a vele szemben 2019. augusztus 31-én és szeptember 4-én fogatosított rendőri intézkedésekkel, illetve azok elmulasztásával szemben.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy először illetékes személy hiányában nem tudott feljelentést tenni a rendőrségen. Amikor másodszor próbálta meg átadni a feljelentését, a kapuügyeletes a beléptetés miatt elkérte a személyi igazolványát, ezért ő az épületen kívül akart várakozni, de a kapuügyeletes többszöri felszólításra sem volt hajlandó kiengedni az épületből, korlátozva ezzel személyi szabadságát. Sérelmezte továbbá, hogy a Rendőrkapitányság vezetője megalázó hangnemben kommunikált vele és nem adott neki tájékoztatást az „általa indított” ügyek sorsáról sem.

Tekintettel arra, hogy a beadványban megfogalmazott sérelmek felvetik a panaszos alapvető jogainak sérelmét, továbbá figyelemmel a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. §-ának (1) bekezdésében, valamint az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 18. §-ának (1) bekezdése f) pontja és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra, vizsgálatot indítottam.

A panaszos azon sérelme, amely a személyi szabadságának korlátozására vonatkozik – mivel azt fegyveres biztonsági őr fogatosította a rá vonatkozó normák szerint – rendőri intézkedés hiányában nem tárgya az Rtv. 92. §-a szerinti rendőrségi panasz eljárásnak. A fegyveres biztonsági őr beléptetését az 1997. évi CLIX. törvény, a 22/2015. (IX.18.) számú ORFK utasítás, az 53/2015. (XI.23.) számú BRFK intézkedés, valamint a BRFK. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 1/2016. (I.16.) számú intézkedése szabályozza.

Az érintett alapvető jogok

- Az emberi méltósághoz való alapvető jog [Alaptörvény II. és III. cikk]
- A tisztességes hatósági eljáráshoz, megfelelő ügyintézéshez való jog [Alaptörvény XXIV. cikk]

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye [a továbbiakban: Alaptörvény]
- Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény [a továbbiakban: Ajbt.]
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény [a továbbiakban: Rtv.]
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat]
- A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény [a továbbiakban: Be.]

A tényállás megállapításai

1. A panaszbeadvány

a) A panaszos 2019. augusztus 31-én 12 órakor jelent meg a *Budapesti Rendőr-főkapitányság* kerületi Rendőrkapitányságon (a továbbiakban: Rendőrkapitányság), hogy feljelentést tegyen gyermeke eltűnése miatt. A kapuügyeletes közölte vele, hogy a házon kívül tartózkodó készenléti csoportvezetőt (a továbbiakban: KCSV) nem helyettesíti senki, így jelenleg nincsen

olyan személy a Rendőrkapitányságon, aki át tudná venni a feljelentését, vagy intézkedni tudna. A panaszos megkérdezte, hogy ha ő most „az évszázad bűncselekményét” akarná bejelenteni, akkor sem tudna-e vele senki foglalkozni. A kapuügyeletes erre nem válaszolt semmit. A panaszos szeretett volna igazolást kérni arról, hogy a fenti időpontban feljelentést kívánt tenni gyermeke eltűnése miatt, de a kapuügyeletes arról tájékoztatta, hogy olyan személy sincsen az épületben, aki igazolást tudna adni neki. A panaszos felháborodva jelezte, hogy az eset miatt bejelentést fog tenni, majd távozott.

A panaszos 12 óra 06 perckor bejelentést tett a 107-es segélyhívón a Rendőrkapitányságon történtek miatt. Hangsúlyozta, hogy neki az volt a problémája, hogy a KCSV-nek nincsen megbízott helyettesítője.

A panaszos délután 15 óra 30 perc körül tért vissza a Rendőrkapitányságra. Ekkor már bent volt a KCSV, de a kapuügyeletes arról tájékoztatta a panaszost, hogy pár percet várnia kell rá. A panaszos kérte, hogy további sürgős teendői miatt minél hamarabb átadhassa feljelentését. A kapuügyeletes ezt jelezte a KCSV-nek, majd elkérte a panaszos személyi igazolványát a beléptetéshez. A panaszos közölte, hogy akkor nem megy be az épületbe, hanem odakint megvárja a KCSV-t, majd az ajtóhoz lépett és megpróbált kimenni, de az ajtó zárva volt. A panaszos megkérte a kapuügyeleteset, hogy nyissa ki a kaput és engedje ki, de ő nem reagált semmit: a panaszost többszöri kérésre sem engedte ki, magyarázatot nem adott rá, helyette elkezdett kiabálni vele, hogy „normális maga?!”. A panaszos figyelmeztette a kapuügyeleteset, hogy bűncselekményt követ el, majd felhívta a 107-es segélyhívót, hogy segítséget kérjen más rendőröktől. A panaszos állítása szerint az operátor „nehezen fogta fel a dolgot”, többször el kellett magyaráznia neki a történeteket. A segélyhívás közben kijött a KCSV is, aki a panaszos állítása szerint elkezdett kiabálni vele. A segélyhívás végén az operátor megígérte a panaszosnak, hogy továbbítja a kérését a Tevékenység-irányítási Központnak (a továbbiakban: TIK) intézkedés céljából és vissza fogják hívni. Ehhez képest senki nem hívta vissza és nem is jött intézkedni, így a panaszos további percek alatt „fogyul volt ejtve” a Rendőrkapitányság épületében. Végül a KCSV átvette a feljelentést, majd 15 perc „raboskodás” után a kapuügyeletes kiengedte a panaszost a Rendőrkapitányság épületéből.

b) A panaszos bejelentkezett a Rendőrkapitányság vezetőjének havi fogadóórájára. Jelezte, hogy mely ügyek kapcsán fog menni, és kérte, hogy ezekre készüljön fel a Rendőrkapitányság vezetője.

A panaszos 2019. szeptember 4-én megjelent a Rendőrkapitányság portájánál, és jelezte, hogy a 2019. augusztus 31-ei incidens miatt odakint fog várakozni. A Rendőrkapitányság vezetője 15-25 perc elteltével jött ki az épület bejárata elé egy ismeretlen férfi társaságában. A panaszos elmondta, hogy miért jött, majd várta a Rendőrkapitányság vezetőjének beszámolóját, aki erre cinikusan rámosolygott és közölte, hogy ő aztán nem mond neki semmit, mivel korábban már részletesen tájékoztatták az indított ügyei sorsáról. A panaszos ezt határozottan cáfolta és felszólította, hogy bizonyítsa állítását. A Rendőrkapitányság vezetője erre nem mondott semmit. A rendőri jelentésekről sem tájékoztatta a panaszost, elcsodálkozott rajta, hogy vannak olyanok. A panaszos erre közölte, hogy „bizony van(nak)” és a rendőrök semmit nem reagáltak az ezeket igénylő irataira sem.

Ezek után szoba került a 2019. augusztus 31-ei incidens is, valamint a KCSV TIK általi félretájékoztatása. A panaszos várta, hogy a Rendőrkapitányság vezetője elnézést kérjen a kapuügyeletes cselekménye miatt, aki erre kinevette, majd közölte, hogy nem fog bocsánatot kérni, mivel látatlanban is meg tudja mondani, hogy nem történt semmi. A panaszos

figyelmeztette a Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy ezeknek súlyos büntetőjogi következménye lesz, ám ez láthatóan nem érdekelte őt. Miután a Rendőrkapitányság vezetője a bejelentett témákban nem adott tájékoztatást, a panaszos távozott.

2. A rendőrség álláspontja

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

a) A kapitányságvezető tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza:

aa) A panaszos 2019. augusztus 31-én 12 óra 2 perckor – egy szombati napon, amikor nem volt hivatali ügyfélfogadási idő – jelent meg a Rendőrkapitányságon, ahol a főbejáratnál szolgálatot teljesítő S. P. fegyveres biztonsági őr fogadta.

S. P. tájékoztatta a panaszost, hogy a feljelentés átvételére jogosult KCSV és a szolgálatirányító parancsnok nem tartózkodnak az épületben, mivel közterületen látnak el szolgálatot. S. P. tájékoztatta a panaszost arról is, hogy megvárhatja az illetékest, de a várakozás elkerülése érdekében későbbi időpontban is visszajöhet. Válaszul a panaszos azt mondta, hogy nem vár, illetve azt a megjegyzést tette az ügyintézésre, hogy „Tiszta vicc ez a kapitányság.”, majd 12 óra 4 perckor távozott.

A panaszos másodszor aznap 15 óra 34 perckor tért vissza a Rendőrkapitányságra. M. T. rendőr őrnagy (a továbbiakban: r. őrnagy) KCSV pár perc türelmet kért más ügyben történő intézkedése miatt. A panaszos erre ingerülten közölte, hogy elfogyott a türelme, és ha nem jön ki azonnal és veszi át a feljelentését, akkor további intézkedéseket fog tenni. A KCSV 15 óra 35 perckor személyesen is tájékoztatta a panaszost rövid ügyintézéséről, kis türelmét kérte, majd visszament a folyamatban lévő feladata befejezésére. S. P. elkérte a panaszostól a személyi igazolványát a beléptetéshez, aki azt felháborodva visszautasította, mondván a biztonsági őr nem a főnöke. S. P. közölte a panaszossal, hogy személyazonosságát az adatai bemondataival is megadhatja. A panaszos ezt is visszautasította és el akarta hagyni az épületet, de az elektromos zár miatt nem tudott kimenni az épületből. A panaszos egymás után kétszer próbálta meg kinyitni az ajtót, utána már csak a kapun tartotta a kezét. S. P. közölte a panaszossal, hogy kinyitotta az ajtót, de a panaszos ezzel nem törődött, egyre erősebb hangon követelte, hogy nyissa ki, majd személyi szabadságában korlátozására hivatkozva a 112-es segélyhívó számon bejelentést tett 15 óra 36 perckor. A telefonhívás közben az ajtót három alkalommal is kinyitották, azonban a panaszos távozási szándékot nem mutatott, csak telefonált. A segélyhívás közben a KCSV is megjelent a kapuban 15 óra 38 perckor és a panaszos türelmét kérte.

Miután a panaszos befejezte a segélyhívást, kiment a főbejáraton és leült az épület előtti padra. A KCSV 15 óra 44 perckor szólította a panaszost, hogy fáradjon be ügyintézésre, aki ennek eleget is tett. A KCSV átvette a feljelentést, majd a panaszos 15 óra 47 perckor távozott az épületből.

A panaszos második érkezésétől a távozásig eltelt idő összesen 13 perc volt.

ab) A panaszos 2019. szeptember 4-én 14 óra 27 perckor jelent meg a Rendőrkapitányságon a kapitányságvezető fogadónapján. N. Z. fegyveres biztonsági őr a beléptetéshez elkérte tőle a személyi igazolványát. A panaszos a kérésnek nem tett eleget. N. Z. közölte vele, hogy amennyiben nem igazolja személyazonosságát, nem léptetheti be. Válaszul a panaszos felszólította N. Z.-t, hogy a személyes adatait adja meg a részére. Mire N. Z. válaszolhatott volna, a panaszos leolvasta a ruházatáról nevét és jelvéyszámát, majd felírta azokat egy lapra. A panaszos közölte, hogy az adatait be is diktálhatja, majd ismét N. Z. személyes adatait kérte. A továbbiakban a panaszos úgy nyilatkozott, hogy nem hajlandó igazolni magát és a kapitányságvezető fáradjon ki hozzá az épület elé, majd kiment. A panaszost végül utólag, a rendelkezésre álló adatok alapján léptették be.

A kapitányságvezető a Rendőrkapitányság épülete előtti padon ülő panaszost K. S. r. őrnagy, bűnügyi osztályvezető jelenlétében tájékoztatta, hogy a beadványát, akárcsak az összes korábbi – figyelemmel arra, hogy heti rendszerességgel nyújtott be olyan beadványokat, amelyek nem a Rendőrkapitányság hatásköre és illetékessége alá eső eseményekre vonatkoztak – továbbították az eljárásra jogosult hatóságok részére. Tájékoztatta továbbá arról is, hogy a Rendőrkapitányságon nem folyik a panaszos ügyeivel kapcsolatos eljárás. A fentiek okán a folyamatban lévő ügyeiről további felvilágosítást nem tudtak adni a panaszosnak.

A panaszos azt is kérte, hogy a kapitányságvezető tételesen számoljon el az összes beadványáról. A kapitányságvezető tájékoztatta a panaszost, hogy beadványait továbbították az illetékes hatóságoknak, illetve az utcán beszélgetve nincsen arra lehetősége, hogy kérésének eleget tegyen.

A rendőrség álláspontja szerint – figyelemmel a fentiekre – a panaszos ügyeivel kapcsolatos tájékoztatása megtörtént.

b) S. P. fegyveres biztonsági őr feljegyzése a fentiekhez képest az alábbi releváns információkat tartalmazza:

A panaszos a Rendőrkapitányság épületébe történő belépéshez nem volt hajlandó az adatait bediktálni, igen indulatos lett, és hirtelen „ki akart menni az ajtón”. Amint S. P. észlelte, hogy a panaszos távozni akar az épületből, azonnal rányomott a gombra, de a panaszos meg sem próbált kimenni, csak kérte, hogy nyissák ki az ajtót. S. P. közölte a panaszossal, hogy nyitva van, csak kifelé kell tolni, de ő ezzel mit sem törődve egyre magasabb hangon kérte, hogy engedje ki. S. P. ismét közölte vele, hogy az ajtó nyitva van, tolja meg. Erre a panaszos közölte, hogy korlátozzák a személyi szabadságát, ezért a radiátor mellé állt és felhívta a 112-es segélyhívót. A segélyhívás közben kijött a KCSV is, hogy átvegye a feljelentést, de a panaszos csak telefonált tovább. Időközben bejött egy másik ügyfél is, valamint a Rendőrkapitányság épületében dolgozók is folyamatosan ki-be járkáltak, tehát a panaszos bármikor ki tudott volna menni. Ezt észlelve a panaszos kérte S. P.-t, hogy nyissa ki az ajtót, aki erre azt felelte, hogy nyitva van. Ekkor a panaszos kiment az ajtón és az épület előtt várakozott tovább.

c) N. Z. fegyveres biztonsági őr feljegyzése a fentiekhez képest az alábbi releváns információkat tartalmazza:

2019. szeptember 4-én 14 óra 27 perckor jelent meg a panaszos a Rendőrkapitányságon kapitányságvezetői meghallgatás céljából. Az épületbe történő belépését követően N. Z. (a szolgálati fellépésnek megfelelően) elkérte a panaszos személyi igazolványát, hogy be tudja őt léptetni és a panaszos az ügyfélváróban helyet tudjon foglalni. Ekkor a panaszos felszólította

N. Z.-t, hogy igazolja magát, majd közölte, hogy az őrnök nincs joga elkérni az ő személyi igazolványát. N. Z. közölte a panaszossal, hogy amennyiben nem adja át a személyi igazolványát, nem léptetheti be és el kell hagynia a Rendőrkapitányság épületét. Ekkor a panaszos felszólította N. Z.-t, hogy a személyes adatait adja meg részére. Mire N. Z. válaszolhatott volna, a panaszos leolvasta a ruházatáról nevét és jelvéyszámát, majd felírta azokat egy lapra. Ezután a panaszos közölte, hogy akár be is diktálhatja az adatait, majd ismételtel elkérte N. Z. személyes adatait. A továbbiakban úgy nyilatkozott, hogy nem hajlandó igazolni magát, és hogy a kapitányságvezető fáradjon ki hozzá az épület elé. A panaszos viselkedéséről összességében elmondható, hogy ingerülten, indulatosan viselkedett.

c) A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) TIK-et érintő kivizsgálásra vonatkozó dokumentum az előbbiekhöz képest az alábbi releváns információkat tartalmazza:

A panaszos 2019. augusztus 31-én 12 óra 6 perckor a 112-es segélyhívó számon bejelentést tett a BRFK ügyeletére, amiatt, hogy a Rendőrkapitányságon nincsen senki, aki átvenné a feljelentését.

A hívásfogadó továbbkapcsolta a bejelentőt a BRFK TIK ügyeletesé irányába. A panaszos már kapcsoláskor, minden előzmény nélkül a kezelő nevét és jelvéyszámát kérte, továbbá azt, hogy a kezelő olvassa vissza neki a leírtakat.

A régióparancsnok átvette a hívást az irányítótól, majd tájékoztatta a panaszost, hogy a KCSV területen hajt végre szolgálati feladatot. A panaszos közölte, hogy nem hajlandó máskor bemenni a Rendőrkapitányságra.

A bejelentés tartalma alapján azonnali rendőri intézkedésre nem volt szükség, ezért az Eset adatlapot lezárták.

2019. augusztus 31-én 15 óra 36 perckor a panaszos ismételtel bejelentést tett a 112-es segélyhívó számon keresztül. A Rendőrkapitányságról telefonált, ahonnan állítása szerint nem engedik ki.

A BRFK TIK irányítója felvette a kapcsolatot a kerületi KCSV-vel, aki elmondta, hogy a bejelentés nem fedí valóságot. A panaszos személyi szabadságát nem korlátozták, miután átvették a feljelentését, távozott.

A bejelentés tartalma alapján továbbra sem volt indokolt a helyszínre járőr küldése, ezért az Eset adatlapot lezárták.

A BRFK a TIK-et érintő kivizsgálása során megállapította, hogy az irányító részéről mulasztás, szakszerűtlen intézkedés nem merült fel, mivel a panaszos rendőrségi épületben tartózkodott, semmi nem indokolta rendőrrjárőr kiküldését.

d) A 2019. augusztus 31 –én 12 óra 6 perckor kezdeményezett segélyhívásról készült „Eset adatlap” tanúsága szerint a régióparancsnok, miután átvette a hívást, megfelelően tájékoztatta a panaszost, aki ennek ellenére minősíthetetlen hangnemben beszélt vele, a segítséget elutasította.

e) A 2019. augusztus 31 –én 15 óra 36 perckor kezdeményezett segélyhívásról készült „Eset adatlap” tanúsága szerint a panaszos azt állította, hogy a rendőrök nem indokolták meg, hogy miért nem mehet ki a Rendőrkapitányság épületéből.

f) A rendőrség által rendelkezésre bocsátott kamerafelvételek tanúsága szerint a panaszos 15 óra 36 perckor próbált meg először kimenni a Rendőrkapitányság épületéből (ehhez az időponthoz köthető a segélyhívás is), majd ténylegesen 15 óra 42 perckor ment ki, tehát összesen 6 percet töltött az épületben. A KCSV 15 óra 44 perckor szólította ügyintézésre a panaszost, aki ennek eleget is tett, majd miután átadta a feljelentést 15 óra 47 perckor távozott.

g) A Rendőrkapitányság által megküldött egyéb dokumentumok a panaszügy elbírálása szempontjából további releváns információt nem tartalmaznak, így azok ismertetésétől eltekintek.

A vizsgálat megállapításai

Az ügy érdemében

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy illetékes hiányában nem tudott feljelentést tenni a rendőrségen, továbbá, hogy Rendőrkapitányság vezetője nem adott neki tájékoztatást az általa indított ügyek sorsáról.

1. A panaszos sérelmezte, hogy illetékes személy hiányában nem tudott feljelentést tenni a Rendőrkapitányságon.

A Rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott dokumentumok tanúsága szerint a panaszos 2019. augusztus 31-én 12 óra 2 perckor – egy szombati napon, amikor nem volt hivatali ügyfélfogadási idő – jelent meg a Rendőrkapitányságon, hogy feljelentést tegyen gyermeke eltűnése miatt. A biztonsági őr tájékoztatta a panaszost, hogy a feljelentés átvételére jogosult KCSV jelenleg nem tartózkodik az épületben, de nyugodtan megvárhatja, illetve a várakozás elkerülése érdekében későbbi időpontban is visszajöhet. Válaszul a panaszos közölte, hogy nem vár, illetve azt a megjegyzést tette az ügyintézésre, hogy „Tiszta vicc ez a kapitányság.”, majd távozott. A panaszos délután 15 óra 34 perckor tért vissza a Rendőrkapitányságra átadni feljelentését. A KCSV 15 óra 44 perckor szólította a panaszost, hogy fáradjon be ügyintézésre, aki ennek eleget is tett. A panaszos a feljelentés átadását követően 15 óra 47 perckor távozott az épületből.

Az Rtv. 1. § (1) bekezdése szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés, a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzése, valamint az idegenrendészeti és menekültügyi feladatok ellátása.

Az Rtv. 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

Egy hivatali épület – és ez különösen igaz egy Rendőrkapitányságra – nem szabadon bejárható, ügyfélfogadási rend szerint működik. Általános elvárás, hogy az intézmény látogatója –

bármilyen ügy elintézése céljából is érkezik – először be kell, hogy jelentkezzen a portaszolgálaton, vagy az azzal egyenértékű ügyfelek fogadására kijelölt helyen. Tájékoztatom a panaszost, hogy a feljelentés, mint olyan, kizárólag a büntetőeljárás megindításának egyik eljárási eszköze, amennyiben valakinek azonnali rendőri intézkedésre van szüksége, erre szolgál a segélyhívó rendszer, amelyen keresztül az állampolgár bármikor segítséget kérhet. A Be. 377. § (1) bekezdése szerint feljelentést az ügyészségnél vagy a nyomozó hatóságnál lehet tenni. A feljelentést más hatóság és a bíróság is köteles fogadni, és azt a nyomozó hatóságnak, illetve a 30. § esetén az ügyészségnek megküldeni. Ezen felül írásban (postai/elektronikus úton) is lehetőség van feljelentést tenni.

Figyelemmel arra, hogy a panaszos olyan napon próbálta meg átadni a feljelentését, amikor nem volt hivatali ügyfélfogadási idő, álláspontom szerint nem történt alapvető jogokkal összefüggő visszásság.

2. A panaszos sérelmezte, hogy a Rendőrkapitányság vezetője a fogadónapján nem adott neki tájékoztatást az általa indított ügyek sorsáról.

A Rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott információk alapján a kapitányságvezető K. S. r. őrnagy, bűnügyi osztályvezető jelenlétében tájékoztatta a panaszost, hogy a beadványát, akárcsak az összes korábbi – hatáskör és illetékesség hiányában – továbbították az eljárásra jogosult hatóságok részére. Figyelemmel arra, hogy a Rendőrkapitányságon nem folyt a panaszos ügyeivel kapcsolatban eljárás, további tájékoztatást nem tudtak adni a panaszos részére.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Figyelemmel arra, hogy a Rendőrkapitányság vezetője részéről a tájékoztatás megtörtént panaszos részére azáltal, hogy elmondta panaszosnak, hogy az indított ügyei sorsáról nem tud felvilágosítást adni, mivel minden beadványát – hatáskör és illetékesség hiányában – továbbították az eljárás lefolytatására jogosult hatóságok részére, álláspontom szerint nem történt alapvető jogokkal összefüggő visszásság.

3. A panaszos sérelmezte továbbá, hogy a Rendőrkapitányság vezetője megalázó hangnemben kommunikált vele.

A beadvány szerint a panaszos várta, hogy a Rendőrkapitányság vezetője elnézést kérjen a 2019. augusztus 31-ei incidens miatt, aki erre kinevette, majd közölte, hogy nem fog bocsánatot kérni, mivel látatlanban is meg tudja mondani, hogy nem történt semmi.

A Rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott dokumentumok nem tartalmaznak információt arra vonatkozóan, hogy a Rendőrkapitányság vezetője milyen hangnemben kommunikált a panaszossal.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése második mondatának megfelelően a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 16. §-ának (4) bekezdése szerint a rendőr nem alkalmazhat [...] megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni. A rendőr az ilyen magatartás tanúsítójával szemben, annak megakadályozása érdekében, a szolgálati beosztására, a rendfokozatára, személyére tekintet nélkül köteles intézkedni.

A panasz ezen eleme kapcsán felhívom a figyelmet az Rtv. 2. §-ában foglaltakra. Szükségesnek tartom kiemelni továbbá a Rendőri Hivatás Etikai Kódexét (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „*Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie*”. Az 5. pont szerint: „*[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el*”. A 7. pont utolsó mondata szerint: „*Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős*”.

Indokoltnak tartom felidézni a Független Rendészeti Panasztestület 64/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalásában foglaltakat: *A „rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megeremtve*”.

A fentieknek megfelelően az állam kényszerhatalma nevében eljáró rendőrök bármilyen olyan kommunikációs megnyilvánulása, amely lealacsonyító, megalázó jellegű, alapvető jogot sért.

A korábbi pontokban összefoglaltak szerint a Rendőrkapitányság vezetője kulturáltan, megfelelő hangnemben, precízen tájékoztatta a panaszost az általa indított ügyek sorsáról, a Rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott iratokban azonban nem történt említés a panaszos által elmondott elutasító bánásmódról.

A panaszosi és a rendőrségi álláspontok között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a rendelkezésre álló információk alapján feloldani nem lehet, így e panaszelem tekintetében a panaszos emberi méltóságát érintő visszásságról nem áll módomban állást foglalni.

Budapest, 2023. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos

